4 aanbevelingen: talent in de stad

door 45 Rotterdamse (podium-)kunstenaars van het makersplatform TimeWindow. April 2019

Wie zijn wij?

TimeWindow werd in 2014 opgericht door de cultureel initiatiefnemers van (stichting) Transistor - Jette Schneider en Judith Schoneveld en is een gezamenlijke werkruimte en een community van 45 jonge en ervaren, professionele (podiumkunsten-)makers. Samen en uit eigen middelen huren wij in het ZOHO-kwartier 1000m2 studioruimte. De **TimeWindow** groep bevat allerlei ervaringsniveaus (van net afgestudeerd tot zeer ervaren en autodidact) en genres: theater, muziektheater, jeugdtheater, dans, performance, spoken word, muziek, documentaire film, videokunst en kostuumontwerp.

TimeWindow is een innovatieve aanvulling op de bestaande culturele infrastructuur. Het geeft de onafhankelijke scene in de podiumkunsten een betere positie en meer zekerheid, biedt ruimte voor de eigen ontwikkeling en steun voor ondernemerschap. We werken samen met Rotterdamse instellingen en zijn verbonden met de stad. **TimeWindow** houdt makers in de stad en trekt zelfs nieuw talent naar Rotterdam.

Toekomst

Als samenwerkende groep kunstenaars hebben wij een stabiele basis weten te bouwen voor de onzekere en projectmatige ingerichte praktijk. Steeds meer voorziet **TimeWindow** in een stedelijke behoefte - zo blijkt uit nieuwe aanmeldingen en opdrachten vanuit o.m. Theater Rotterdam. Ook in de toekomst is continue toegang tot eigen werkruimte op een geschikte locatie aan de rand of in het centrum onmisbaar. Onze plek in ZOHO wordt echter bedreigd door verkoop en herontwikkeling. We doen mee aan het herontwikkelingstraject via ZOHO-citizens maar mocht de nieuwe m2-prijs te hoog worden, dan is een nieuwe ruimte nodig om te voorkomen dat **TimeWindow** ophoudt te bestaan.

TimeWindow moet blijven en deel uitmaken van de creatieve toekomst van Rotterdam en ZOHO! Vandaar deze aanbevelingen.

Aanbeveling 1: toegang tot werkruimte en bewegingsruimte voor kunstenaars vergroten; de negatieve aspecten van gentrificatie voorkomen.

Er moet een einde komen aan de verdrijving van kunstenaars naar de randen van de stad. Steeds opnieuw moeten zij het veld ruimen voor winstgevender ruimtegebruik van het gebied waarvan zij eigenhandig de neergang omgebogen hebben. Het is de hoogste tijd om de 'creatieve klasse' in de stad te waarderen met erkenning voor hun bijdrage aan de stedelijke infrastructuur.

Een werkelijk innovatieve visie op grootstedelijkheid krijgt dan ook vorm in het structureel bestemmen van werkruimte voor (podium-)kunstenaars met een gegarandeerde betaalbaarheid en vrije toegang (zonder poortwachters als een curator of artistiek directeur).

<u>Dat kan door:</u>

- Gemeentelijke afstemming: een betere en actieve samenwerking en afstemming van de gemeentelijke afdelingen van cultuur en van vastgoed onderling;
- Innovatie: verkoop van vastgoed aan kunstenaars(collectieven) stimuleren en ondersteunen door bvb in garanties voor huur/ aankoop combinaties te voorzien.
- Percentage bestemming kunstwerkruimte: bij de op hande zijnde verkoopprocessen van commercieel vastgoed door woningbouwcorporaties, via een gemeentelijke richtlijn of invloed een vast percentage bestemmen als (betaalbare) kunstwerkruimte;
- Planologische visie: opnemen van *greyzones* - een percentage vierkante meters uit de vastgoedgreep bevrijden (bestemmen, aankopen) en als goedkope (werk-) ruimte voor kunstenaars vrijhouden. Dit ook in elke planologische visie en wijziging van het bestemmingsplan doorvoeren (leegstand Coolsingel biedt actuele kansen).
- ZoHo herontwikkeling: aangrijpen van de actuele situatie van de herontwikkeling van het ZoHo-gebied door vanuit de gemeente (vastgoed & cultuur!) streng toe te zien op bestemming en betaalbaarheid van werkruimte voor kunstenaars en creatieven en ervoor te zorgen dat dit voor lange duur, tenminste een decennium, gegarandeerd is.

Aanbeveling 2: verbreden van de culturele infrastructuur voor talentontwikkeling en doorstroom

Veel jonge, maar ook ervaren podiumkunstenaars hebben geen vaste relatie met een gezelschap of productiehuis of zijn alleen een deel van de tijd aan een instelling verbonden. Hun praktijk speelt zich af in uiteenlopende presentatie-circuits en formats- van schouwburg en festivals tot woonkamer en medisch congres. Gebleken is dat veel potentiële vernieuwing uit deze freelance-hoek komt maar daar vanwege financiële kwetsbaarheid moeilijk kan doorontwikkelen; het strandt vroegtijdig.

Hieruit volgt:

- stimuleren van nieuwe presentatiecontexten (een performance op elke bijeenkomst!);
- verbreding van talentontwikkeling door de waarde van peer-to-peer-platforms en zelforganisatie te onderkennen en nieuwe mogelijkheden om hier (structurele) financiering ervan te scheppen.

Aanbeveling 3: ruimte en middelen voor bottom-up initiatieven en nieuwe vormen van zelforganisatie ter beschikking stellen

Initiatieven zoals TimeWindow zijn ondernemend maar precair vanwege de afhankelijkheid van vrijwillige inzet van de deelnemers in de groep in combinatie met hun onzekere financiële omstandigheden als gevolg van hun flexpraktijk.

Wij adviseren om:

- middelen beschikbaar te stellen voor de organisatie van bottom up-ontwikkelingen. Financiële mogelijkheden te scheppen om tijdsinvestering te vergoeden die de organisatie, praktijk en bemiddeling van de projectmatige kunsten betreffen, zoals dagelijkse taken, doorontwikkeling en toekomststrategie.
- innovatie en continuïteit te faciliteren door de mogelijkheid te bieden dat dergelijke initiatieven als professionele organisaties meerjarig deel uitmaken van de stedelijke culturele infrastructuur;
- talentontwikkelingsgelden ook aan zelforganisaties ten goede laten komen.

Aanbeveling 4: erken de kwetsbare positie van de freelancer in het kunstenveld

De freelance (podium-)kunstenaar is de spits in het kunstenveld. Maar een realistische kijk op de situatie waarin deze makers leven en werken is te weinig terug te vinden in beleid en visies op kunst en cultuur in de stad. Hun situatie: zij presenteren de ene week pontificaal in de Schouwburg en weten desondanks niet zeker of zij die maand de huur van hun huis kunnen betalen.

Wij adviseren om:

- deelname van freelancers aan beleidsoverleg, gemeentelijk of semi-extern overleg en advisering te vergoeden (vacatiegeld, fair practice);
- mogelijkheden te scheppen om projectbegrotingen waarin de honoraria noodgedwongen te laag uitkomen, op te hogen;
- consequent minimaal de *fair practise* norm te hanteren en te mogelijkheden te scheppen om de aanvulling (als een noodzakelijke versterking van de mensen in de sector) te financieren vanuit een sociaal-maatschappelijke domein.

Visuals van het Testival TimeWindow: Teddy Shouldn't Smoke, Joey Schrauwen & Nick Livramento Silva, Michiel Cox